

Załącznik do Uchwały Rady Nadzorczej z dnia 9 marca 2018 roku

I. Ocena działalności Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. w 2017 roku sporządzona przez Radę Nadzorczą

2017 rok przyniósł istotne odbicie wzrostu gospodarczego. Dynamika PKB przyspieszyła z 2,7% r/r w IV kw. 2016 roku do ponad 5% r/r w IV kw. 2017 roku (w całym 2017 roku PKB wzrosło o 4,6% r/r). Było to głównie zasługą szybko rosnących wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych, które były wspierane dobrą sytuacją na rynku pracy oraz świadczeniami z programu 500+. Wpływ tych ostatnich okazał się silniejszy i bardziej długotrwały od oczekiwań. Inwestycje zanotowały odczuwalne odbicie dopiero w drugiej połowie 2017 roku, zwłaszcza w ostatnim kwartale roku (wzrost o 11,4% r/r w porównaniu z 3,3% r/r w III kw. 2017 roku). Było to skutkiem finalizowania inwestycji w energetyce oraz nakładów na infrastrukturę drogową i samorządową. W IV kw. 2017 roku wzrosły również inwestycje przedsiębiorstw, o czym świadczy wzrost wartości udzielonych im kredytów.

Na wyniki sektora bankowego miały również wpływ czynniki o charakterze regulacyjnym. W obszarze polityki pieniężnej NBP nie zachodziły zmiany. Stopy procentowe po raz ostatni zostały obniżone w marcu 2015 roku – do rekordowo niskiego poziomu – tj. stopa referencyjna do 1,5%, a stopa lombardowa do 2,5%. Od 2017 roku banki płacą składki do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w oparciu o nowe zasady, zgodnie z ustawą o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji wprowadzającej do polskiego porządku prawnego dyrektywę DGSD (*ang. Deposit Guarantee Schemes Directive* – dyrektywa w sprawie systemów gwarancji depozytów) oraz BRRD (*ang. Bank Recovery and Resolution Directive* – dyrektywa działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków). Od 22 lipca 2017 roku obowiązuje ustawa o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami, która określa zasady i tryb zawierania umów o kredyt na zakup nieruchomości. Od początku grudnia 2017 roku obowiązuje rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów, które zmieniło wagi ryzyka dla detalicznych kredytów hipotecznych. W konsekwencji miało to zróżnicowany wpływ na adekwatność kapitałową poszczególnych banków.

W 2017 roku Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A. osiągnęła zysk netto w wysokości 1 403,1 mln zł wobec 1 253,0 mln zł w 2016 roku (wzrost o 12,0%). Wzrost ten został osiągnięty dzięki rosnącym przychodom. W 2017 roku przychody Grupy ukształtowały się na poziomie 4 755,9 mln zł wobec 4 324,5 mln zł w poprzednim roku (wzrost o 10,0%). Głównym czynnikiem był wzrost wyniku z tytułu odsetek o 16,9% r/r. Było to możliwe dzięki wyższym wolumenom biznesowym oraz poprawie marży odsetkowej. Wynik z tytułu prowizji zwiększył się o 11,1% – głównie za sprawą wyższych przychodów z marży na transakcjach wymiany walut.

Wyższe przychody zostały częściowo zneutralizowane poprzez:

- wzrost poziomu kosztów działalności. Koszty Grupy Kapitałowej Banku zwiększyły się o 1,1% r/r do 2 122,6 mln zł z powodów wyższych kosztów działania i administracji związanych z wyższymi kosztami IT.
- przyrost salda odpisów na rezerwy kredytowe. Wzrost kosztów ryzyka o 120,6 mln zł (o 40,1%) do 421,2 mln zł w znacznej części wynika z relatywnie wyższych odpisów aktualizujących w segmencie korporacyjnym. Pozostała część wzrostu salda rezerw jest związana z przyrostem całego portfela kredytowego. Podobnie jak w roku wcześniej na saldo rezerw miały również wpływ transakcje sprzedaży wierzytelności. Obniżyły one saldo o 47,1 mln zł względem 51,1 mln zł w 2016 roku. Saldo rezerw w relacji do portfela należności kredytowych brutto wyniósł 0,50% w 2017 roku (0,40% w 2016 roku). Kredyty z utratą wartości stanowiły 2,8% portfela należności brutto w grudniu 2017 roku. Rezerwy odpowiadały 57,1% wartości kredytów z utratą wartości.
- wzrost kosztów związanym z tzw. podatkiem bankowym. W 2017 roku Grupa odprowadziła o 49,9 mln zł więcej podatku od niektórych instytucji finansowych (tzw. podatek bankowy) niż w 2016 roku. Częściowo wynikało to z tego, że w 2017 roku Bank odprowadził podatek za 12

miesiące, podczas gdy w poprzednim roku tylko za 11 miesięcy. Reszta wzrostu jest konsekwencją wyższej podstawy opodatkowania, co bezpośrednio związane jest z konsekwentnym wzrostem wolumenów biznesowych.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad działalnością Spółki, czuwając nad przestrzeganiem odpowiednich przepisów prawa dotyczących rachunkowości, finansów oraz sprawozdawczości spółek publicznych. Do kompetencji Rady Nadzorczej należy także nadzór nad procesami związanymi z zarządzaniem poszczególnymi rodzajami ryzyka w ING Banku Śląskim S.A. przy wsparciu Komitetu Ryzyka i Komitetu Audytu. Na podstawie rekomendacji wymienionych Komitetów, Rada Nadzorcza akceptuje i zatwierdza strategię zarządzania ryzykiem w działalności Banku, główne zasady polityki w tym zakresie, a także poziom apetytu na ryzyko. Ponadto, Rada Nadzorcza monitoruje poziom wykorzystania limitów wewnętrznych z perspektywy bieżącej strategii Banku.

Komitet Ryzyka funkcjonuje w Banku od 2016 roku i zapewnia Radzie Nadzorczej wsparcie w zakresie monitorowania procesu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem operacyjnym, ryzykiem kredytowym i ryzykiem rynkowym. Komitet pełni również nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem, a także nad: szacowaniem kapitału wewnętrznego, adekwatności kapitałowej oraz ryzyka modeli związanego z kapitałem i innych modeli. Komitet wyraża swoją opinię na temat całościowej gotowości Banku do podejmowania ryzyka w bieżącej i długoterminowej perspektywie.

Monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej należy do zadań Komitetu Audytu. W tym kontekście, Komitet Audytu cyklicznie analizuje sprawozdania finansowe Banku oraz wyniki badania tych sprawozdań, przy czym Przewodniczący Komitetu Audytu – będący zarazem Przewodniczącym Rady Nadzorczej i członkiem niezależnym Rady – odbywa cykliczne spotkania z Wiceprezesem Zarządu nadzorującym Pion Finansów, podczas których zapoznaje się z okresowymi wynikami finansowymi Banku przed ich publikacją. Komitet Audytu analizuje także wyniki prac podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, czuwając nad jego niezależnością i efektywnością. Ponadto, Komitet Audytu monitoruje skuteczność systemów kontroli wewnętrznej oraz audytu wewnętrznego, a także dokonuje oceny skuteczności środków stosowanych w celu ograniczania ryzyka braku zgodności oraz oceny jakości zarządzania tym ryzykiem.

W ramach Rady Nadzorczej funkcjonuje także Komitet Wynagrodzeń i Nominacji, który monitoruje m.in. sytuację na rynku pracy pod względem wynagrodzeń, procesy rotacji pracowników, a także wyniki badań ich satysfakcji. Komitet regularnie monitoruje system wynagrodzeń funkcjonujący w Banku, w tym politykę płacową i premiovą. W 2017 roku Komitet dokonał również oceny adekwatności członków Zarządu Banku i Rady Nadzorczej w oparciu o wyniki oceny adekwatności przeprowadzonej przez podmiot zewnętrzny.

Zdaniem Rady Nadzorczej, system zarządzania ryzykiem w Grupie ING Banku Śląskiego S.A. obejmuje wszystkie istotne rodzaje ryzyka, a w procesach ich identyfikacji, pomiaru, zarządzania i raportowania wykorzystywane są instrumenty i techniki właściwe dla danego rodzaju ryzyka. W 2017 roku ING Bank Śląski S.A. spełniał wszystkie wymagania bezpiecznego działania i adekwatności kapitałowej, a w szczególności:

- prowadził ostrożną politykę kredytową. Procesy i procedury kredytowe były zgodne z wymogami nadzorczymi i z najlepszymi wzorcami występującymi na rynku. W 2017 roku Bank uwzględnił w swej polityce kredytowej sytuację występującą w gospodarce i stosował zaostrzone procedury w odniesieniu do branż generujących podwyższony poziom ryzyka. Bank posiadał zdywersyfikowany portfel kredytowy, w którym znaczny udział posiadały wysokiej jakości kredyty udzielone podmiotom gospodarczym. W skali Grupy Kapitałowej Banku należności kredytowe z rozpoznaną utratą wartości stanowiły 2,8% całości zaangażowania brutto, czyli istotnie mniej niż średnio w całym sektorze bankowym (6%).
- posiada spełniające najwyższe standardy rynkowe procedury i systemy w obszarze zarządzania ryzykiem rynkowym (m.in. stopy procentowej oraz walutowym). W ciągu 2017 roku aktywnie zarządzano poszczególnymi kategoriami ryzyka rynkowego tak, aby ich poziom mieścił się w granicach obowiązujących w Banku limitów. Bank posiada zrównoważoną pod względem walutowym strukturę bilansu, m.in. charakteryzującą się niskim udziałem

należności walutowych w ogólnych należnościach z tytułu kredytów hipotecznych.

- utrzymywał dobrą sytuację płynnościową. Na koniec 2017 roku relacja kredytów do depozytów ukształtowała się na poziomie 83,8%. Silną pozycję płynnościową Grupa zawdzięcza jednej z największych wśród polskich banków – i stale rosnącej – bazie stabilnych depozytów gospodarstw domowych.
- dysponował wysokim poziomem kapitałów własnych. W grudniu 2017 roku łączny współczynnik kapitałowy Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. ukształtował się na poziomie 16,7%, a współczynnik kapitału Tier 1 na poziomie 15,8%.

Ponadto, obowiązujące w Banku procedury audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem braku zgodności (compliance) skutecznie zabezpieczają działalność Banku przed nieoczekiwanymi zdarzeniami w zakresie udzielonego finansowania, ryzyka rynkowego, płynności czy adekwatności kapitałowej.

Oczekiwane w 2018 roku wysokie tempo wzrostu gospodarczego wspartego wyższymi inwestycjami oraz utrzymanie stabilnego poziomu niskich stóp procentowych może przyczynić się do zwiększenia się popytu na kredyty, szczególnie korporacyjne. W konsekwencji, może to spowodować presję na współczynniki kapitałowe i negatywnie wpłynąć na podaż kredytów. W związku z tym, zdaniem Rady Nadzorczej, uwaga Banku powinna nadal być skoncentrowana na działaniach zwiększających jego bezpieczeństwo oraz konkurencyjność w zakresie produktów i jakości obsługi klientów, takich jak:

- adekwatne zarządzanie kapitałem w celu zapewnienia bezpiecznego wzrostu akcji kredytowej, jak również spełnienia wszystkich obecnych i przyszłych wymogów regulacyjnych.
- dalszy rozwój oferty produktowej oraz elektronicznych kanałów obsługi. W warunkach silnej konkurencji szansą na wzrost przychodów jest poszerzanie bazy klientów poprzez zdobywanie nowych oraz zwiększanie lojalności dotychczasowych. Polityka taka prowadzi do wyższych sald klientów oraz zwiększonej transakcyjności.
- zwiększenie akcji kredytowej, przy jednoczesnym zachowaniu zasad ostrożnej oceny ryzyka klientów. Takie podejście przyczyni się od utrzymania wysokiej jakości portfela oraz do wzrostu wyniku odsetkowego.
- utrzymanie odpowiedniego poziomu stabilnych depozytów. Zapewni to niezbędną płynność dla rozszerzania akcji kredytowej.
- dalsza poprawa efektywności kosztowej przy zachowaniu wysokiej jakości procesów poprzez optymalne wykorzystanie istniejących zasobów i korzyści płynących ze zwiększonej skali działania.

W ocenie Rady Nadzorczej, dotychczasowa strategia zwiększania skali działania realizowana przez Bank w ciągu kilku ostatnich lat sprawdziła się, o czym świadczą osiągnięte wyniki finansowe i komercyjne. Dotychczasowy sukces strategii usprawiedliwia zamiar jej kontynuowania przez Bank w 2018 roku przy zachowaniu odpowiedniego poziomu kapitału.